

Zpráva z akce **„Zelená a modrá infrastruktura“**

24. dubna 2025

Dolní Brusnice

Setkání, které proběhlo za účasti ministra zemědělství Ing. Marka Výborného, zástupců Státního pozemkového úřadu (SPÚ), starostů a dalších odborníků, se zaměřilo na význam a budoucnost komplexních pozemkových úprav (KPÚ) a krajinných opatření.

Ministr Výborný zdůraznil, že pozemkové úpravy patří mezi priority Ministerstva zemědělství.

Připomněl, že bylo vybudováno minimálně 77 vodních nádrží a více než 50 suchých poldrů, které pomáhají při zvládání přívalových dešťů, povodní i sucha. Přinesl také dobrou zprávu, že rozpočet na pozemkové úpravy zůstává zachován, což umožní pokračovat v jejich realizaci i v následujícím období. Ministr zároveň

připomněl, že opatření prováděná v rámci KPÚ mají nejen ochrannou funkci, ale přispívají také k lepší kvalitě života na venkově. Klade se důraz na ochranu zemědělského půdního fondu před erozí, lepší přístupnosti pozemků a zároveň na návrat pestrosti do krajiny. Ministerstvo chce podporu pozemkových úprav zachovat na národní úrovni, i na úrovni Evropské unie. Plánuje využívat různé finanční zdroje – státní rozpočet, prostředky Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 i další fondy.

Ředitelka SPÚ Ing. Svatava Maradová poděkovala ministerstvu zemědělství za podporu a ocenila stabilizaci podmínek pro práci úřadu. Vyzdvihla význam vlastního rozpočtu SPÚ, který umožňuje realizaci projektů tam, kde jiné zdroje chybějí – například při výstavbě polních cest. Upozornila však na nutnost kontinuálního financování a na důležitost lepší komunikace směrem k veřejnosti. KPÚ podle ní přinášejí krajině nejen technické a ekologické zlepšení, ale i nové společenské a rekreační funkce. SPÚ se chce více zaměřit na to, jak populární formou prezentovat přínosy těchto opatření starostům i občanům. Připomněla, že stát prostřednictvím pozemkových úprav předkládá komplexní a technicky kvalitní plány s vyřešenými vlastnickými

vztahy, a je důležité, aby obce aktivně čerpaly dostupné finanční prostředky na další navazující opatření.

Praktické zkušenosti přinesli i zástupci samospráv. Starostka Dolní Brusnice Marcela Janáková připomněla, že v jejich obci začaly KPÚ již v roce 2001, kdy byla sama zástupkyní zemědělců. Tehdy byl problém s přístupem k vráceným pozemkům a často docházelo k zaplavování nemovitostí. Díky pozemkovým úpravám zde vznikl v roce 2008 ochranný val, který chrání nejen domy, ale i zemědělskou půdu před erozí. Byly vybudovány nové polní a náhonové cesty, které byly následně převedeny do majetku obce. Obec realizovala směny pozemků, díky čemuž vznikl chodník do sousední obce i nový biokoridor. Výsledky KPÚ občané využívají denně, především právě nové cesty v krajině.

Starosta Dubence Jaroslav Huňat prostřednictvím prezentace shrnul projekty jako výsadbu ovocných stromů, vznik mokřadů a retenčních nádrží, které nejen zadržují vodu, ale podporují i místní produkci. Uvedl také, že obec využívá zasakovací pásy a biocentra, díky nimž voda v krajině zůstává déle.

V rámci KPÚ byly vysazeny ovocné stromy, jejichž úrodu obec zpracovává ve vlastním zařízení na výrobu mostů a křížal, které prodává ve vlastní prodejně regionálních produktů.

Ředitelé krajských poboček SPÚ, Ing. Petr Lázňovský a Ing. Miroslav Kučera, informovali o desítkách probíhajících projektů, včetně těch v souvislosti s výstavbou dálnic.

Zástupce pobočky SPÚ v Trutnově Ing. Josef Kutina upozornil na problém eroze, nutnost spolupráce s vlastníky pozemků i výzvy při jednání s ochranáři v chráněných krajinných oblastech.

Zástupce SPÚ Trutnov Ing. Josef Kutina informoval o realizovaných opatřeních v okrese Trutnov, rybnících, mokřadech, průleších, a zejména o opatřeních na ochranu půdy před erozí. Zdůraznil, že největším rizikem v regionu je právě erozní ohroženost, a proto je důležitá domluva s vlastníky pozemků. Upozornil také na nutnou komunikaci se správou Krkonošského národního parku, kde platí specifická pravidla. Přesto se v regionu daří úspěšně realizovat opatření, i když se stále nedaří dostatečně financovat stavbu cest, které obce naléhavě potřebují. Účastníky předběžně seznámil se základními údaji k realizacím navštíveným v rámci následující exkurze v terénu.

Setkání přineslo řadu inspirativních příkladů a potvrdilo, že pozemkové úpravy jsou zásadní nejen pro ochranu krajiny, ale také pro její funkční rozvoj. Starostové i zástupci úřadů poukázali na to, že přínosy pozemkových úprav často překračují původní očekávání. Nejde jen o ochranu proti povodním nebo suchu, ale také o nové možnosti pohybu v krajině, lepší přístupnost pozemků, rozvoj místního zemědělství či přímé ekonomické přínosy pro obce.

Zároveň však zazněly i výzvy – nutnost zajistit dlouhodobé a stabilní financování, lépe komunikovat výsledky práce směrem k veřejnosti a posilovat důvěru v to, že i „státní“ krajinný projekt může být přesně tím impulsem, který obec potřebuje. Pozemkové úpravy jsou investicí do budoucnosti. A jejich největší

hodnota spočívá v tom, že spojují lidi, krajinu a odpovědnost v jeden promyšlený a přínosný celek.

Zpracovala: Ing. Miroslava Stárková, krajský koordinátor CSV

Dne: 14. 5. 2025